

Sophie 40

ISSN 1602-9631

Pioneren Alfred Lehmann

FAGHISTORIE

af Claus Houlberg

Skal man tilbage til den danske astrologis moderne rødder, kommer man ikke uden om Alfred Lehmann, selvom navnet næppe vil sige mange astrologer noget i dag. Han var i sin tid internationalt kendt for sit arbejde for at trække psykologien ud af okkultismens skygge og gøre den til et videnskabeligt område. Et forehavende han lykkedes med til fulde, idet han skabte landets første 'psykofysiske' laboratorium, som senere blev til det psykologiske fakultet på Københavns Universitet.

Men hvad har dette dog med astrologi at gøre, vil astrologer måske spørge sig. Svaret er det enkle, at Lehmann i sin åbensindede søgen i psykologiens landskaber også inddrog emner,

der i dag rubriceres under parapsykologi og divination. Han så på disse 'okkulte' fænomener med videnskabsmandens blanding af nysgerrighed og afsky. Han publicerede ikke desto mindre den første danske tekst om astrologi siden renæssancen, hvilket skete i hans storværk *Overtro og Trolddom fra de ældste tider og til vore dage*, som hele titlen lød. Bogen udkom i 1893 på J. Frimodts Forlag.

Ved sin dobbelte pionergering både (lidt modvilligt) at introducere astrologien og (entusiastisk) at grundlægge psykologien her i landet, må hans betydning for moderne astrologi helt klart tages i betragtning. Især når det betænkes, at hans storværk udkom mere end en

Alfred Lehmann 1858-1921

menneskealder før nogen dansk astrologibog blev publiceret.

Psykologien

Alfred Georg Ludvig Lehmann kom til verden den 29. december 1858. Tidspunkt ukendt. Han var uddannet ingeniør ved Polyteknisk Lærestalt (i dag DTU), men allerede inden sin kan-

Alfred Lehmann ca. 1885

didat-eksamen var han blevet optaget af psykologien. Resultatet var, at han som blot 27-årig arbejdede i et par år (1885-86) hos psykologiens *grand old man*, Wilhelm Wundt, i hans Psychologische Laboratorium i Leipzig, arnestedet for vore dages psykologi.

Han grundlagde allerede i 1886 Det Psychofysiske Laboratorium i København. Det blev tredive år senere begyndelsen til psykologistudiet i Danmark. En snes år efter hans død, dvs. i 1944, afholdt det psykologiske fakultet sin første kandidateksamen og var dermed et 'rigtigt' akademisk fag herhjemme.

Psykisk Forskning

Lehmann var en usædvanlig og markant skikkelse i sin tid. Selskabet for psykisk Forskning blev stiftet d. 25. november 1905 og er således det tredje-ældste selskab af sin art i verden. Dets formål var og er i en fordomsfri og videnskabelig ånd at undersøge sådanne fænomener, som tilsyneladende ikke

lader sig forklare ud fra nogen almindelig anerkendt hypotese, herunder f.eks. ESP, som er en forkortelse for ekstra-sensorisk perception, samt en lang række andre fænomener, der falder uden for den almindelige psykologis område.

Den daværende direktør for Zoologisk Have, cand.mag. *Julius Schjøtt* blev valgt som Selskabets første formand og næstformand blev stifteren af Psykologisk Laboratorium i Danmark, dr.phil. Alfred Lehmann. Omkring en halv snes år tidligere havde Lehmann skrevet værket "Overtro og Trolddom".

Overtro og Trolddom

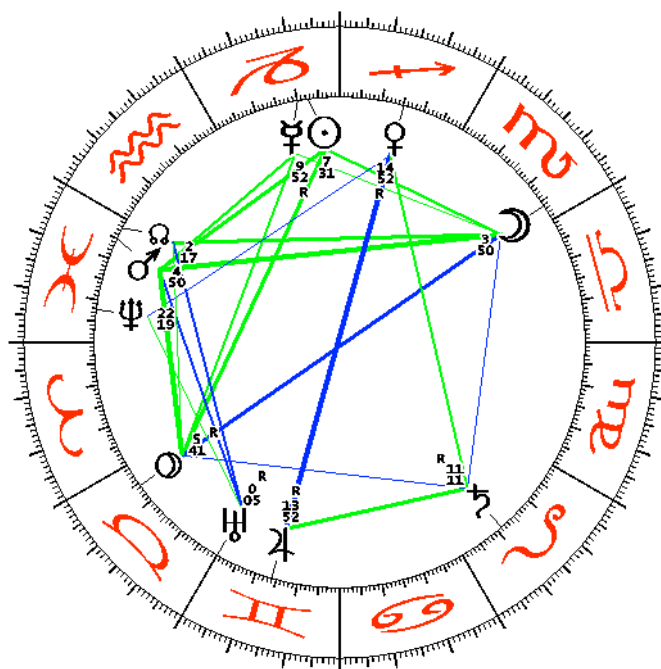
Den oprindelige firebinds udgave af *Overtro og Trolddom* kom i flere oplag i 1890'erne og blev udgivet på tysk i 1898 [der findes en samtidig engelsk anmeldelse]. Blev i 1920, kort

før hans død, genudgivet i en revideret og forøget 2-bindss udgave, som siden er blevet publiceret igen et halvt århundrede senere som en seksbinds udgave i 1968 fra Thanning og Appel, der også udgav en etbinds udgave i 1999.

Værket *Overtro og Trolddom* giver blandt de mange behandlede emner altså den første danske fremstilling af astrologien som fænomen, og heri fremhæves *Cornelius Agrippa* og hans forsøg på brobygning mellem de hermetiske videnskaber og hans samtids videnskabelige tænkning. En anbefaling, der inspirerede til navnet på Astrologisk Museums tidsskrift for astrologisk dokumentation og forskning, *Cornelius*, der udkom 2003-10.

Kilder:

<http://parapsykologi.dk>
www.denstoredanske.dk

Radix1: *Alfred Lehmann 29 Dec 1858 AD Ons 12 00 00

Blindhoroskop for Alfred Lehmann f. 29. dec. 1858

<http://www.youwatch?v=BfKB>

Oldtidens astrologi

FAGHISTORIE

af Alfred Lehmann

Om den ældste ægyptiske Astrologi vide vi ikke meget, men den har rimeligvis haft en lignende Karakter som den kaldæiske. Fra det 19de eller 20de Dynasti, omtr. Aar 1200 f. v. T., har man et Papyrus, som indeholder en astrologisk Fortegnelse over lykkelige og ulykkelige Dage til ligemed Forskrifter for, hvad der maa gøres eller ikke tør gøres paa disse Dage. Fortegnelsen strækker sig over de tre Fjerdedele af Aaret; jeg giver her blot et Brudstykke af den med de mest ejendommelige Bestemmelser.

“Thot (September). D. 21de, ikke dræbe Oxer. D. 22de, ikke spise eller salte Fisk.

Paophi (Oktober). D. 13de, ikke spise Grøntsager. D. 22de, ikke bade sig. D. 26de, ikke grundlægge et Hus.

Athyr (November). D. 5te, ikke tænde Ild og heller ikke se paa Ilden. D. 19de, ikke sejle ud paa Nilen.

Choiack (December). D. 21de, ikke spadserer. D. 28de ikke spise Vanddyr.

Tobi (Januar). D. 7de, ikke vise sig for Kvinder.

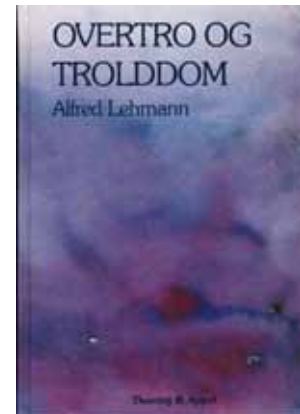
D. 24de er en lykkelig Dag, man maa drikke Honning- drikke.” o. s. V.

Hvorledes Ægypterne ere komne til alle disse Bestemmel-

ser, er naturligvis vanskeligt at sige; rimeligvis staa de i Forbindelse med Mytologien. Af de mange Sagn og Legender om Guderne, uddrog man Slutninger om, at det paa bestemte Dage og Tider var tilraadeligt at afholde sig fra forskellige Handlinger. Denne gamle Astrologi har altsaa staaet i et meget nært Forhold til Religionen, og det har sikkert ogsaa udelukkende været Præsterne, som have dyrket den. Iøvrigt kender man meget lidt til disse ældste Former af den ægyptiske Astrologi.

En hel anden Karakter antog Astrologien, efter at Grækerne havde faaet Herredømmet i Ægypten, og det alexandrinske Museum, Hovedcentret for Oldtidens Videnskabelighed, var blevet oprettet. Ved Museet i Alexandria levede en Række af berømte Matematikere, Fysikere og Astronomer. Som de bekendteste blandt disse kan nævnes: Euklid (omtr. Aar 300), Eratosthenes (født 275), Hipparch (omkr. 190) og Heron (omtr. Aar 100), alle før Kristi Fødsel.

Den berømteste af alle de i Alexandria levende Forskere er dog ubestridelig Astronomen Claudius Ptolemæus (omtr. 150 e. v. T.), hvis Opfattelse af Verdensbygningen og Himmellegemernes Bevægelser galdt som Dogme Oldtiden og

Etbinds udgaven fra 1999

HOSSTÅENDE tekst er de Hindledende ord i afsnittet om astrologi, og er altså de første ord om astrologi, som det danske publikum kunne læse på eget sprog.

Teksten er citeret fra den oprindelige udgave fra 1893, hvor Lehmann med stor undren refererer en række regler fra Ptolemæus' Fire Bøger om astrologi, som på græsk hedder Tetrabiblos og på latin Quatrilibri.

Han forsøger på sit eget grundlag virkelig at forstå, hvad disse sæere regler kan betyde og er tydeligt fascineret af den systematik, der synes at ligge bag.

Dette kommer især til udtryk ved, at astrologien behandles to steder i hans værk, hvor anden del handler om Renæssancens astrologi, hvor han endda redegør for tydningen af et horoskop.

Herfra citeres nedenfor de indledende betragtninger, der hviler på engelske kilder som Zadkiel og Pearce. Det er her værd at erindre, at dette er danske læsers første møde med astrologien efter mere end 200 års pause. Efter Chr IV forbød astrologien i 1634, var intet blevet publiceret om emnet herhjemme.

-red

Middelalderen igennem lige til Kopernikus' Dage. Ptolemæus antog, at Jorden stod ubevægelig i Verdens Midtpunkt. Omkring Jorden drejede sig otte Sfærer; i de syv inderste befandt Planeterne sig, paa den yderste vare Fixstjærnerne anbragte. Til Planeterne regnedes ogsaa de to "Himmellys" Solen og Maanen, og Rækkefølgen af alle disse "Vandrestjærner" var denne: i den første Sfære nærmest Jorden befandt Maanen sig, derefter fulgte Merkur, Venus, Solen, Mars, Jupiter og Saturn; flere kendte de gamle ikke.

De alexandrinske Astronomer vare fortrinlige lagttagere, der berigede Astronomien med en lang Række nøjagtige Undersøgelser over Himmellegemernes Bevægelser. Resultaterne af disse gennem et halvt Aartusinde fortsatte Observationer og de derpaa støttede Beregninger

ere nedlagte i Ptolemæus' store Værk: "Megale Syntaxis", eller som det i de arabiske Oversættelser hed: "Tabrir al magesthi", hvoraf det nu almindelige Navn "Almagest" er en Forkortelse. Men ved Siden af disse strængt videnskabelige Undersøgelser udviklede de gamle alexandrinske Astronomer ogsaa den ejendommelige lærde Astrologi, der dyrkedes Oldtiden og Middelalderen igennem af saa godt som alle fremragende Mænd, og som igen i vore Dage har fundet Tilhængere. Nogen egentlig hemmelig Videnskab har denne Astrologi aldrig været, da man fra Ptolemæus' Tid og maaske endog fra hans egen Haand har et Værk, hvori Videnskabens Hovedlærdomme ere samlede. Men da Studiet af Astrologien kræver betydelige Forudsætninger og forskellige Instrumenter, som det næppe har været Hver-

mands Sag at arbejde med, saa kan den alexandrinske Astrologi altid kun have haft en begrænset Kreds af Dyrkere.

Grundtanken i den ægyptiske Astrologi er naturligvis den samme som i den kaldæiske, nemlig at Stjærnerne og da fornemmelig Planeterne, hvortil som sagt ogsaa Solen og Maanen regnedes, indvirke paa alt, hvad der sker. Det var derfor af største Betydning at vide, hvilken Planet der i hvert enkelt Øjeblik havde Herredømmet.

I den alexandrinske Astrologis ældste Dage bestemte man dette paa den Maade, at man antog, at enhver Planet beherskede sin Time af Dagen. Den første Dags første Time tilhørte den yderste Planet, Saturn, den anden Time tilhørte den næstyderste Planet, Jupiter, og saaledes videre [...]

Renæssancens astrologi

FAGHISTORIE

af Alfred Lehmann

Vi begynde med Astrologien som den vigtigste og fornemste. Da Stjærnerne ere den nærmeste Aarsag til alt, hvad der sker paa Jorden, blive Stjernestillingerne ogsaa det naturligste Hjælpemiddel til Udgranskning af, hvad Fremtiden vil bringe. Og de øvrige Auguralvidenskaber [om divination (red)] blive kun underordnede Metoder, der helt igennem maa støtte sig til Astrologien. Saaledes er Forholdet mellem

Spaadomsvidenskaberne faktisk i det 16de og de følgende Aarhundreder; om dette er et Udslag af Agrippas System, eller om han kun har søgt nærmere at begrunde et allerede eksisterende Forhold, savner jeg Midler til at afgøre. Men efter hans Tid er i hvert Fald en Forstaaelse af de enkelte Grene af Magien umulig uden Kendskab til Astrologien.

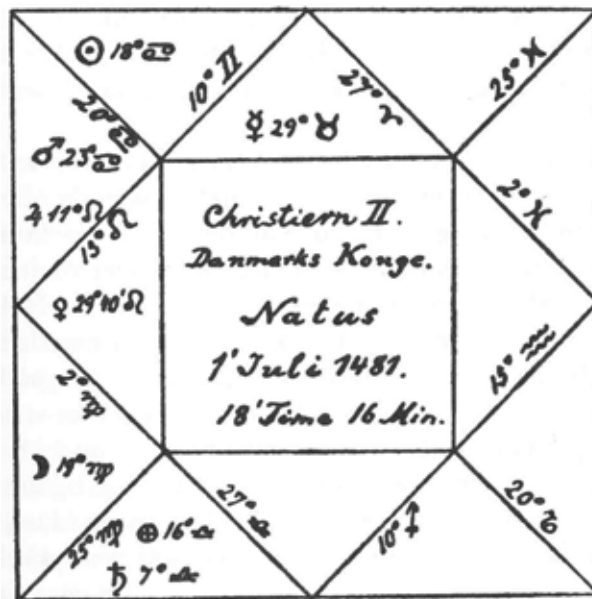
I Korthed at give et Overblik over blot de væsentligste astro-

logiske Metoder og Regler er ganske ugørligt. Paa Videnskabens Kulminationstid er der ikke nogensom helst Opgave, som den savner Midler til at løse. Jordskælv og politiske Omvæltninger, Vejr og Vind, Nyfødtes og diplomatiske Forhandlingers Skæbne, Udfaldet af Krige og tabte Smaatings Findested: alt kan Astrologen forudsige og bestemme ved Stjærnernes Hjælp. Videnskaben deles ligefrem i ligesaa mange Grene, som der

er forskellige Arter af Opgaver at løse; der er politisk og meteorologisk Astrologi, det daglige Livs Astrologi og Genetliologi, d.e. Læren om Bestemmelsen af den Nyfødtes Skæbne.

Hver af disse Grene har sine Metoder og Regler, saa at endog blot et Forsøg paa at strejfe dem alle vilde føre os for vidt. Vi ville derfor nøjes med at behandle Genetliologien, som uden Tvivl er den Del, der er bleven anvendt i størst Udstrækning. For os har den ogsaa en særlig Interesse derved, at dens Resultater lade sig kontrollere, idet Horoskopet for en historisk bekendt Personlighed jo altid kan sammenlignes med hans virkelige Skæbne. Men selv om vi indskrænke os til Fremstilling af en saadan begrænset Del, tillader Pladsen endda kun at behandle nogle Hovedtræk; den Læser, der vil trænge dybere ind i Kunsten, maa henvises til Specialværker.

Ethvert astrologisk Arbejde falder naturligt i to Hoveddele: Horoskopets Opstilling og Udtydning. Hvad det første Punkt angaar, saa er det et rent astronomisk Arbejde, som vi slet ikke kunne indlade os paa at behandle her. At stille Horoskopet vil jo kun sige: at tegne et Billede af Stjernehimlens hele Udseende i det givne Øjeblik; det er følgelig et Arbejde, som forudsætter et fuldstændigt Kendskab til Astronomien og især til de astronomiske Beregninger. Den, der har disse

Chr II blev født på Nyborg Slot
(NB: døgnet regnedes fra kl 12:00 middag)

Forudsætninger, vil kunne stille et Horoskop uden videre Anvisning, og for den, som mangler de astronomiske og matematiske Kundskaber, vil en kortfattet Redegørelse være værdiløs. Vi kunne derfor, med Forbigaaelse af alle Anvisninger, udelukke os til, hvad det herved kommer an paa.

Det er allerede tidligere omtalt, at Middelalderens Astrologer tænkte sig Himlen delt i 12 lige store Dele, de tolv Huse. Da det nu i Almindelighed kun var Dyrekredsens og Planeterens Stilling paa Himlen, som man tog Hensyn til, medens Fixstjærnerne sædvanlig lodes ude af Betragtning, saa indtegnede man i Horoskopet kun det Punkt af Dyrekredsen, hvormed hvert Hus begyndte, og tillige Planeterens Stilling i Dyrekredsen. Hermed var saa ogsaa givet, i hvilket Hus hver Planet befandt sig. For Middelalderens Astrologer med deres tarvelige Instrumenter og lidet udvik-

lede Matematik maa disse Bestemmelser have været temmelig vanskelige, og de have derfor vistnok ogsaa sædvanlig taget sig Arbejdet temmelig let. Men senere, da Tycho Brahe havde hævet Observationskunsten, og da man begyndte at udgive Efemerider, d. e. Fortegnelser over Planeterens Stilling paa Himlen fra Dag til Dag, bleve de Fordringer, som stillede til Horoskopets Nøjagtighed, ogsaa betydelig større. Astrologerne beregnede da Tabeller, hvoraf de

ligefrem kunde aflæse Himmeltegnenes Beliggenhed i de tolv Huse, naar man blot vidste, hvilket Punkt der kulminerede i et givet Øjeblik.

I ovenstaaende Figur er givet et fuldstændigt Horoskop, nemlig det, der blev opstillet for den danske Konge Christian II ved hans Fødsel. Det er taget fra Garcæus: Astrologiae Methodus, hvor det dog kun findes i en temmelig mangelfuld Skikkelse, hvorfor jeg har beregnet og indført de manglende Bestemmelser. Figuren forstaas uden Vanskelighed, naar den sammenholdes med den givne Fremstilling af Læren om de tolv Huse. Ved Grænsen for ethvert Hus er anført det Punkt af Dyrekredsen, udtrykt i Tegn og Grader, hvormed Huset begynder. I hvert enkelt Hus er indtegnet Planeterne, som befinde sig deri, og ved Siden af Planettegnet er anført det Punkt af Dyrekredsen, hvor de staa. [...]

Fransk astrologi (1)

1800-tallet

FAGHISTORIE

af Patrice Guinard
(ovs. af Leena Wåle)

To århundreder adskiller *Eustace Lenoble's "Urania"* fra 1697 og de første afhandlinger af Fomalhaut (1897), Selva (1900) og Choisnard (1901). Gennem disse to århundreder er den franske astrologi, skønt den ikke blev helt forvist fra videnskabens verden, dog gledet ind i "okkultismen", delvis fordi den ikke var i stand til passe sig ind i tidens sekulariserede tankegang eller tilpasse sig den teknisk-videnskabelige kanon i oplysningstidens århundrede.

Det følgende er en analyse af de fremherskende strømninger, der markerede begyndelsen og siden udbredelsen af den franske astrologiske tænkning i det 20. århundrede. Er astrologer virkelig ihændehavere af en viden, en kultur? Vil nogle af dem optræde i morgendagens encyklopædier? Vil de ideologiske fordomme vedrørende astrologien svækkes? Jeg svarer "ja" til disse forskellige spørgsmål. Heraf følger interessen i denne oversigt.

Nutidige astrologer synes marginaliserede ikke blot på grund

af deres helt specielle viden, men tillige fordi de forholder sig uden engagement i den intellektuelle forskning, der foregår inden for andre vidensfelter. Desværre bygges alt for få broer imellem astrologien og de humanistiske videnskaber: filosofi og epistemologi. Astrologerne sakker beklageligvis bagud i forhold til de fremskridt, som gøres inden for diverse forskningsområder. Jeg forklarer årsagerne hertil i anden sammenhæng.

Almindeligvis ved astrologen intet om oldtidens historie, og heller ikke om den nyere tids. Forfatterne til "køgebogs" pseudo-astrologibøger og til populærastrorologi nævner ikke deres kilder. Nogle få nøjes med en kort passende bibliografi.

Selv seriøse astrologer citerer kun modvilligt deres forgængere: for eksempel *Nicola*, om hvem man – ved at læse hans værker fra 1964 og fra 1977 – kunne tro, at han helt alene har opfundet astrologien. Visse læsere vil kunne beklage fraværet af deres yndlingsmentor i denne oversigt over fransksprogede astrologer.

dr.phil. Patrice Guinard

HOSSTÅENDE tekst er første del af en gennemgang af den moderne franske astrologis markante skikkelser ved dens begyndelse i 1800-tallet. Den er oversat af astrolog og cand.mag. i fransk, Leena Wåle.

Danske astrologer ved som hovedregel ikke meget om fransk astrologi, selv om den var afsæt for mange ældre astrologer og astrologiske tekster. Eksempelvis var J. Fr. Schroeters tekst i *Salmonsens Leksikon* i 1915, som var almenhedens introduktion til emnet på vores eget sprog, baseret på Fomalhaut (Se SOPHIE:39).

Patrice Guinard fik sin doktor-diputats om astrologiens filosofi antaget på Sorbonne i 1973. Siden har han drevet Centre Universitaire de Recherche en Astrologie, forkortet CURA. Centeret har en flersproget hjemmeside, der er en af de væsentligste kilder for dokumentation af astrologiens udbredelse og indhold i dag.

-red

Ikke desto mindre kan man tænke sig, at det antal af astrologer, som stadig vil blive læst om nogle få tiår fra nu, vil være noget mindre end det antal, som jeg lader optræde i denne artikel. Jeg har introduceret forfattere, hvis originalitet er diskutabel, og hvis tilstedeværelse hér kun kan retfærdiggøres ved deres indflydelse. Jeg mener ikke at have udeladt en eneste astrolog, det er værd at interessere sig for. Hvis sandheden skal siges, kan man mene, at kun to eller tre blandt dem endnu ville kunne interessere fremtidige generationer.

Hvis 1960'erne og 70'erne kan betragtes som den franske astrologis guldalder, må man konstatere et vist tomrum i de to sidste årtier af det 20. århundrede. Selvom den franske indflydelse i denne periode er faldet til fordel især for den engelske, tror jeg ikke, at det skyldes mangel på talent og engagement, men snarere drejer det sig om en ideologisk stramning af forlagenes politik.

Choisnard kunne udgive sine værker i begyndelsen af århundredet hos Ernest Leroux, der også udgav historikerne *Bouché-Leclercq* og *Cumont*, eller også i det præstige fyldte forlag Alcan, der udgav filosofers og psykologers værker. *Volguine* udkom hos Flammarion, *Gauquelin* hos Denoël, *Barbault* hos Seuil, *Verney* hos Fayard.

Astrologer fra århundredets slutning henvistes til andenrangs forlag, hvis udgivelser blev kontrolleret af ukyndige. Man anstrenger sig mere for at sælge astrologien end for at skabe den. På denne måde fik det aftagende markeds ideologi

vel ret med hensyn til forskningsresultater i denne sidste fjerdedel af århundredet.

1 : FOMALHAUT (pseudonym for abbed Charles Nicoulaud). Født den 3. maj 1854 kl. 9 i Paris (død 1925). (kilde: De Herbais de Thun, 1944). (Født den 3. marts 1854 og død i 1925 ifølge andre kilder.)

Frimurer og forfatter til en klassiker *Manuel d'astrologie sphérique et judiciaire* (Paris, Vigot 1897), i hvilken navnet på den transneptunske Pluto nævnes.

Værket roses af Choisnard, men Bouché-Leclercq skriver i sin *Astrologie grecque* (Paris, 1899, p. XIX): "De navne, som stjernerne majer sig ud med, er ikke mere en videnskabelig garanti end troen på dem."

2 : Charles BARLET (pseudonym for Albert Fauchoux). Født den 12. oktober 1838 kl. 13 :35 i Paris (død 1921). (kilde: De Herbais de Thun, 1944)

Okkultist, lærd, bibliofil, grundlægger af tidsskriftet *La Science Astrale* (1904–07).

Har kun udgivet meget lidt om astrologi: hans hovedværk *Les génies planétaires* (Paris, *Le Voile d'Isis*, 1921) blev først udgivet i tidsskriftet *L'Initiation* og siden i *La Science Astrale*.

Hans elev **Abel Haatan** (pseudonym for Abel Thomas) er forfatter til en *Traité d'astrologie judiciaire* (Paris, Chamuel, 1895).

3 : Henri SELVA (pseudonym for Arthur Herrmann Vlès). Født den 8. juni 1861 kl. 23 i Baden Baden (død i juli 1944

i Paris). (kilde: De Herbais de Thun, 1944 & P. Guinard: brevveksling fra en efterkommer modtaget 9. maj 2008).

Forfatter af jødisk oprindelse, pionér inden for rationel og statistisk forskning sammen med Choisnard, der grundlagde det kortlivede tidsskrift *Le Déterminisme Astral* (1904-05).

Forfatter til en bearbejdning af Morins værk *La théorie des déterminations astrologiques de Morin de Villefranche* (Paris, Bodin [1902]; éd. Traditionnelles, 1976; 1981) og af *La domification ou construction du thème céleste en astrologie* (Paris, Vigot, 1917), der studerer en halv snes metoder til husinddeling.

Hans hovedværk er og bliver *Traité théorique et pratique d'astrologie généthliaque* (Paris, Chamuel, 1900). De «himmelske indflydelser» måtte skyldes nervesystemets integrering af oversanselige kræfter i form af rytmer, hvis lys skulle være indikatoren. Selva forfægter beregningen af planeternes tilsyneladende positioner i forhold til observationsstedet (og ikke deres projektion på ekliptika) og forkaster fra astrologiens grundstof de fiktive faktorer (Måneknuderne, diverse arabiske punkter, hypotetiske planeter...) ligesom de øvrige, der ikke følger en signifikant cyklisk periode.

Væsentlig indflydelse på astrologen **Nicola**.

4 : Paul CHOISNARD (pseudonym for Paul Flambert)

Født den 13. februar 1867 kl. 23 i Tours, 47N23 & 0E41 (død 9. februar 1930 i det famøse 63. klimakterielle år)(Uranus trigon

O.a.). Kilde: Jacques de Lescaut, 1994, *Via Luc de Marré*.

Polytekniker, forfatter til ca. tredive værker, grundlægger af det kortlevede tidsskrift *L'Influence Astrale* (1913 – 14), og den uomtvistelige tankemæssige foregangsmand inden for fransk astrologi i århundredets begyndelse. Hans værker dækker de tre hovedretninger inden for astrologisk forskning: tekniske og statistiske arbejder, epistemologi [videnskabsteori O.a.] og astrologiens historie.

Forfatter til *L'Influence Astrale* (Essai d'astrologie expérimentale, Paris, Chacornac, 1901 ; 1913 ; 1926) : "For de ikke-videnskabeligt indstillede astrologer kan astrologien kun bestå i med større eller mindre snilde at anvende de usammenhængende aforismer, man kan finde i de ældgamle værker, og som de smykker med navnet tradition, uden på nogen måde at kere sig om positiv verifikation." (Forordet til 1913-udgaven, p. 31).

Forfatter til *Langage astral* (Paris, Chacornac, 1902; 1921; 1928; 1930; 5. reviderede udgave 1941). Dette værk, der er mere praktisk betonet end det foregående, indeholder kommenterede horoskoper og hen ved 275 fødselsdata (enten civilstatus eller biografier). Choïnard genopfinder den zodiakale (og cirkulære) frem-

stilling af fødselstemaet (cf. Otto Neugebauer & Henry van Hoesen, *Greek Horoscopes*, Philadelphia, American Philosophical Society, 1959, p. 18): "Jeg indtegner en cirkel, der i sin omkreds, Ekliptika (eller Solens tilsyneladende kredsløb), opdelt i tolv ens sektorer fremviser dennes tolv dyrekredstegn." (p. 68)

Forfatter til *La loi d'hérédité astrale* (Paris, Chacornac, 1919), der fremsætter hypotesen om arvelighedslove af astral natur og stipulerer videregivelsen via forældrene af en vis øget planetarisk følsomhed, der vises af horoskopets hushjørner, og følgelig en tendens hos den nyfødte til at fødes under en himmel, der ligner vedkommendes ophavs.

Indflydelse på **Michel Gauquelin**, der skulle gå videre med hans hypoteser og give dem en ny legitimitet.

MIN MENING: Choïnard er pioneren inden for den empiriske astrologi, han er "demonstrativ" og prætenderer, at den er en videnskab baseret på efterforskning af "fakta". Astrologien skulle ifølge ham være den eneste disciplin, der etablerer sammenhænge mellem menneskets egenskaber og ydre faktorer.

Den moderne statistiske astrologi fødes med ham (blandt

hans efterfølgere finder vi: **Lucas Gauricus** og hans *Tractatus astrologicus*, **John Goad** og hans *Astro-Meteorologica*).

Hundrede år senere kan man mene, at denne tilgang kan virke noget naiv, fordi den har rødder i den positivistiske livsånd i dette århundredes begyndelse, og at de "eksperimentelle beviser" og de planetariske "indflydelser" giver anledning til ret så mange spørgsmål. Hvad der dog forbliver denne astrologis aktiv er dens mistillid til enhver praktisk anvendelse af dens "resultater", dens kritik af astrologiske forudsigelser (uanset om de er individuelle eller kollektive), og dens opfattelse af at man som astrolog må forblive varsom under en konsultation, faktisk i en sådan grad at man imødeser dens ophævelse.

Nyhedsbrevet Sophie udgives løbende og efter behov af Astrologisk Museum. Tidligere numre kan findes på museets hjemmeside <http://pub.asmu.dk> Museets bestyrelse udgør redaktionen, og ansv. red. er Claus Houlberg Artikler udtrykker forfatterens synspunkter og ikke nødvendigvis museets.